

SUOMALAISEN LAKIMIESYHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2018

Julkaisutoiminta

Lakimies-aikakauskirja

Lakimies-aikakauskirjasta ilmestyi kertomusvuonna 116. vuosikerta: kahdeksan numeroa, yhteensä 1.094 sivua. Lehestä ilmestyi kaksi kaksoisnumeroa 3–4 ja 7–8. Lehden painosmäärä oli 2.450 kappaletta. Lakimies julkaistaan heti paperilehden ilmestyttyä Edilex-lakitietopalvelussa, Kansalliskirjaston Elektra-palvelussa lehti ilmestyy vuoden embargolla.

Lakimies-aikakauskirja on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) ylläpitämässä Julkaisufoorumi-luokituksessa tasolla 2 (johtava taso). Lehden artikkelit merkitään TSV:n myöntämällä Vertaisarviointitunnuksella, tällöin kirjoituksen on arvioinut vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa.

Lakimies-aikakauskirjan toimitus oli kertomusvuonna seuraava:

- päätoimittajana professori Sakari Melander
- toimitussihteerinä OTT Iisa Vepsä
- oikeuskäytäntöosaston toimittajana OTT, yliopistonlehtori Heidi Lindfors
- kirjallisuusosaston toimittajana OTT, dosentti Timo Saranpää.

Lakimies-aikakauskirjan toimitusneuvoston puheenjohtajana toimi professori Leena Halila. Toimitusneuvoston muut jäsenet olivat OTT, oikeusneuvos Alice Guimaraes-Purokoski, dosentti Mia Hoffrén, professori Minna Kimpimäki, professori Anne Kumpula, professori Petri Kuoppamäki, OTT, asianajaja Justus Könkkölä, OTT, oikeusneuvos Juha Mäkelä ja dosentti, oikeusneuvos Jussi Tapani.

Oikeustiede–Jurisprudentia-vuosikirja

Vuosikirjan nide LII:2018 ilmestyi kertomusvuoden aikana. Se sisälsi viisi artikkelia, joiden sivumäärä oli yhteensä 377.

Vuosikirjassa julkaistaan tavanomaista aikakauskirja-artikkelia pidempiä kirjoituksia (40–80 sivua). Vuosikirja on Julkaisufoorumin tasolla 1, lisäksi käytössä on TSV:n Vertaisarviointitunnus, jonka edellytyksenä on, että vertaisarvioinnin suorittaa vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa.

Vuosikirjan toimituskuntaan kuuluivat dosentti Pasi Pölönen puheenjohtajana sekä professori Katja Lindroos, professori Taina Pihlajarinne ja professori Elina Pirjatanniemi. Vuosikirjan tieteellisenä toimittajana toimii professori Janne Kaisto.

Kirjasarjat

Hallitus linjasi toimintasuunnitelmassa, että jatkossa kustannustoiminnassa siirretään painopistettä väitöskirjoista väitelleiden tutkijoiden teoksiin. Kertomusvuoden aikana yhdistykselle ei kuitenkaan tarjottu muuta kustannettavaa kuin väitöskirjoja. Yhdistyksen monografiasarja, A-sarja, on luokiteltu Julkaisufoorumissa tasolle 1.

Yhdistyksen julkaisutoiminnasta vastaa ja kustannuspäätökset tekee julkaisuvaliokunta, johon kuuluivat dosentti Pasi Pölönen puheenjohtajana, dosentti, korkeimman oikeuden presidentti Timo Esko, apulaisprofessori Sivianna Hakalehto, professori Sakari Melander, professori Taina Pihlajarinne, dosentti, presidentti Pekka Vihervuori ja OTT, johtaja Sakari Wuolijoki jäsenenä sekä toimistopäällikkö Lea Purhonen sihteerinä.

Vuonna 2018 ilmestyneet julkaisut:

- A 339 *Lauri Luoto*, Avunannon rangaistavuuden edellytykset
- A 340 *Mikko Puumalainen*, EU:n etusijaperiaatteesta Suomen valtiosäännössä
- C42 Juhlajulkaisu Risto Nuolimaa 1948 – 2/6 – 2018

Oikeustieteen termitietokanta

Yhdistys on mukana Tieteen kansallinen termipankki -hankkeessa. Yhdistys kokoaa Oikeustieteen termitietokantaa, johon vuoden loppuun mennessä oli koottu lähes 2.300 termiä. Hankkeen päätoimittajana toimii professori Heikki E. S. Mattila, lisäksi mukana on 27 alakohtaista toimittajaa, jotka kutsuvat omalta alaltaan termien kirjoittajat. Hankkeelle nimitettiin toimintavuoden aikana toimitusneuvosto, johon kuuluvat puheenjohtaja Pasi Pölönen, alakohtaisten toimittajien edustajana professori Mika Hemmo, Tieteen kansallisen termipankin johtaja, professori Tiina Onikki-Rantajääskö, Eduskunnan kirjaston oikeudellisen tiedon johtava tietoasiantuntija, OTL Erika Bergström ja professori Heikki E. S. Mattila.

Jäsentilaisuudet ja kokoukset

Toimintavuoden aikana jatkettiin tilaisuuksien videointia, lisäksi Oikeuskulttuurin päivä välitettiin suorana kotisivun kautta. Tallenteet vuodesta 2014 alkaen ovat katsottavissa kotisivujen jäsenosiossa.

Tammikuussa 22.1.2018 järjestettiin Lakimies-aikakauskirjassa 7–8/2017 julkaistuihin kirjoituksiin liittyvä *keskustelutilaisuus* Ympäristö ja kuluttajat – prosessioikeus muutoksessa?. Tilaisuuden avasi päätoimittaja Eva Tammi-Salminen, ja muina puhujina olivat professori *Matti Ilmari Niemi*: Lainopillisen

tiedon objektiivisuudesta, professori *Soili Nystén-Haarala*: Ennakoivan sopimisen tutkimusmenetelmät sekä akatemiatutkija *Emilia Korkea-aho* ja professori *Päivi Leino-Sandberg*: Juristi asiantuntijana – haastattelut eurooppaoikeudellisen tutkimuksen lähteenä.

Helmikuun jäsentilaisuuden 12.2.2018 aiheena oli Uudistuva perhelainsäädäntö. Puheenvuorot pitivät professori *Urpo Kangas*: Perheoikeuden arvot ja nimilainsäädäntö, OTT *Sanna Mustasaari*: Kansalaisuus ja kuuluminen perheen sääntelyssä: perhesuhteiden tunnustaminen tutkimuskohteena sekä OTM, VT, tohtorikoulutettava *Kirsikka Salminen*: Lapsen huolto ja tapaamisoikeus.

Maaliskuun jäsentilaisuus 12.3.2018 pidettiin aiheesta Kunnat ja yritystoiminta. Tilaisuudessa puhuivat professori *Olli Mäenpää*: Kuntayhtiöt ja kunnan toiminta, professori *Veikko Vahtera*: Kunnan omistajaohjauksen ja osakeyhtiölain kollisiotilanteita sekä kommenttipuheenvuoron pitänyt lakiasiaintohtori *Arto Sulonen* Suomen Kuntaliitosta.

Huhtikuussa 16.4.2018 pidettiin *yhdistyksen vuosikokous*. Vuosikokousasioiden jälkeen jatkettiin teemalla esteellisyys. Ministeri *Lauri Tarasti*: Esteellisyys, professori *Kirsi Kuusikko*: Esteellisyys julkishallinnon päätöksenteossa ja professori *Jukka Mähönen*: Esteellisyys yhteisöjen päätöksenteossa.

Toukokuun jäsentilaisuus järjestettiin 14.5.2018 jatko-opinnoista ja jatko-opintojen rahoituksesta. Tilaisuudessa sai ohjeita apurahan hakemisesta: professori *Taina Pihlajarinne*: Tutkimussuunnitelman laatimisesta, Laitisen säätiön asiamies *Jyri Terämaa*: Laitisen säätiön ja Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen apurahojen hakumenettelystä. Lisäksi työelämäprofessori, asianajaja Tuomas Lehtinen ja oikeusneuvos, OTT Juha Mäkelä keskustelivat jatko-opinnoista.

Syksyn ensimmäisen *jäsentilaisuuden* 24.9.2018 aiheena oli lainvalmistelu ja vaikutustenarviointi. Puhujina olivat lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja *Leila Kostainen*: Kaksi vuotta lausuntoja vaikutusarvioinneista, ylijohdaja *Sami Manninen*, oikeusministeriö: Hyvän lainvalmistelun haasteita sekä lainsäädäntötutkimuksen ja empiirisen oikeustutkimuksen professori *Anssi Keinänen*, Itä-Suomen yliopisto: Vaikutusten arviointien haasteet ja niiden ratkaiseminen

Lokakuussa 15.10.2018 *jäsentilaisuuden* aiheena oli vuosi 1918. Puheenvuoron pitivät professori *Jukka Kekkonen*: Oikeusvaltion synty 1918–1922, OTT *Ilari Hannula*: Vuoden 1918 vaikutukset rikosoikeudenkäyttöön ja vankilukuun sekä FT *Kati Katajisto*: Kunnallislait ja sovinto 1918

Toimintavuoden päätapahtuma, *Oikeuskulttuurin päivä*, järjestettiin 9.11.2018 Säätytalossa. Päivän teemana oli Oikeuden muutos Euroopan kriisissä. Palkintojen jaon ja myönnettyjen apurahojen jälkeen teemaa käsittelevät Eurooppalaisen oikeuden, identiteetin ja historian

huippuyksikön johtaja *Kaius Tuori*: Oikeus, identiteetti ja legitimizeetti Euroopan murroksessa, transnationaalisen eurooppaoikeuden professori *Päivi Leino-Sandberg*: Lakimieskunta EU-oikeuden kaitsijana sekä dosentti, yliopistonlehtori *Katalin Miklóssy*: Oikeusvaltion ahdinko vai yhteensopimattomat käsitteet? Itäiset EU-maat luupin alla

Yhdistyksen vaalikokous oli 10.12.2018 Tieteiden talolla. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset vaalikokousasiat.

Yhdistyksen hallinto

Hallituksessa on kymmenen jäsentä. Puheenjohtajana toimii dosentti Pasi Pölönen, lisäksi hallitukseen kuuluivat vuonna 2018 apulaisprofessori Suvianna Hakalehto, dosentti, oikeusneuvos Juha Häyhä, OTT, tutkijatohtori Teemu Juutilainen, dosentti, asianajaja Tuomas Lehtinen, professori Sakari Melander, professori Jukka Mähönen, professori Taina Pihlajarinne (varapuheenjohtaja), dosentti, oikeusneuvos Outi Suviranta ja OTT, johtaja Sakari Wuolijoki.

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Pasi Pölönen sekä jäseninä Suvianna Hakalehto, Taina Pihlajarinne ja Sakari Wuolijoki.

Joulukuun vaalikokouksessa valittiin erovuorossa olleet Suvianna Hakalehto, Juha Häyhä ja Teemu Juutilainen uudelle kolmivuotiskaudelle.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa. Yhdistyksen sihteerinä toimi Teemu Juutilainen ja taloudenhoitajana OTL, johtaja Jyri Terämaa.

Yhdistyksen palkattuna henkilökuntana työskentelivät kertomusvuonna toimistopäällikkö Lea Purhonen ja toimistosihteerinä Inga Snäkin. Kustannustoimittaja Pipsa Kostamo irtisanoutui elokuussa 2018.

Yhdistyksen edustus Suomen Lakimiesliitossa sekä muissa yhteisöissä ja säätiöissä

Suomen Lakimiesliiton valtuuskunnassa yhdistystä kaudella 2015–2018 edustivat professori Mikko Vuorenpää, professori Matti Tolvanen, OTT, oikeusneuvos Alice Guimaraes-Purokoski, professori Olli Norros, professori Päivi Korpisaari, professori Petri Kuoppamäki, dosentti Kaijus Ervasti ja professori Juha Raitio. Lokakuussa 2018 pidetyssä valtuuskunnan vaalissa edustajiksi kaudeksi 24.10.2018–2021 valittiin professori Mikko Vuorenpää, professori Päivi Korpisaari, dosentti Kaijus Ervasti, OTT, oikeusneuvos Alice Guimaraes-Purokoski, professori Antti Aine, OTT Sanna Koulu sekä OTM, tutkija

Juhana Riekkinen. Samasta vaalirenkaasta valtuuskuntaan valittiin myös JD, tekijänoikeusneuvos Viveca Still (JFF). Professori Tuula Linna valittiin liiton puheenjohtajaksi.

Lakimiesliiton hallituksessa yhdistystä edustaa OTT, KTM, tutkijatohtori Martti Häkkänen, lisäksi valiokunnissa yhdistystä edustavat professori Päivi Korpisaari (oikeuspoliittinen valiokunta), OTT, KTM, tutkijatohtori Martti Häkkänen (talousvaliokunnan pj.) ja OTT, asianajaja Lalli Castrén (yksityissektorin valiokunta).

Säätiöissä ja muissa yhteisöissä yhdistyksen edustajina ovat toimineet

- Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön hallituksessa professori Urpo Kangas ja professori Pia Letto-Vanamo (pj.)
- Alfred Kordelinin säätiön hallituksen varapuheenjohtajana OTT, yliopistonlehtori Norio, varalla OTT, oikeusneuvos Eva Tammi-Salminen
- Väinö ja Laina Kiven Säätiön hallituksessa dosentti Jaakko Jonkka
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksessa 2019–2021 professori Pia Letto-Vanamo (varajäsen professori Niklas Bruun JFF)

Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksu

Yhdistyksessä oli toimintavuoden lopussa 2.080 jäsentä (vuoden 2017 lopussa jäseniä oli 2.165). Jäsenmaksun suuruus oli 76 euroa, alennettu jäsenmaksu 46 euroa ja opiskelijajäsenmaksu 25 euroa.

Yhdistyksen talous

Tilinpäätös vuodelta 2018 osoittaa ylijäämää 208 378,41 euroa, ja taseen loppusumma on 15 986 819,98 euroa (vastaavat luvut vuonna 2017 olivat 228.649 euroa ja 16.975.587,28 euroa). Tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätösasetuksen pienyritystä koskevien säännösten mukaisina. Arvopaperit on kirjattu markkina-arvoon ja arvomuutos taseeseen käyvän arvon rahastoon.

Yhdistyksen toiminta rahoitettiin jäsenmaksujen sekä yhdistyksen oman varallisuuden ja sijoitusten turvin. Lisäksi julkaisutoimintaan saatiin tukea Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahostolta, jolta, samoin kuin Idmanin rahastolta, voidaan veloittaa myös yhdistykselle rahaston hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset.

Hallituksen alaisena toimivassa talousvaliokunnassa olivat työvaliokunnan jäsenten lisäksi dosentti, asianajaja Tuomas Lehtinen, professori Seppo Villa ja OTT, yliopistonlehtori Kristiina Äimä.

Valiokunta on kokoontunut neljännesvuosittain neuvottelemaan salkunhoitajan kanssa pitkän tähtäimen taloussuunnittelusta ja sijoitustoiminnan strategioista.

Yhdistyksen kirjanpito on ostettu Kirjanpitotoimisto Satakerrasta. Tilintarkastajana toimi Tilintarkastusyhteisö Nexia Oy, jossa vastuullisena tilintarkastajana KTM, KHT Johanna Hildén. Toiminnantarkastajana toimi dosentti, korkeimman oikeuden presidentti Timo Esko ja varatoiminnantarkastajana professori Jaakko Ossa.

Yhdistyksen myöntämät palkinnot, apurahat ja avustukset

Suomalainen Lakimiesyhdistys jakoi Oikeuskulttuurin päivässä 9.11.2018 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahaston ja Ministeri, molempien oikeuksien tohtori K. G. Idmanin rahaston tuotoista palkintoja ja apurahoja yhteensä 101.000 euroa. Vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 111.000 euroa. Tiedot myönnettyistä palkinnoista ja apurahoista on julkaistu Lakimies-aikakauskirjan numerossa 7–8/18 ja yhdistyksen kotisivulla.

Lisäksi yhdistys myönsi konferenssiavustuksia sekä avustuksia oikeustieteen opiskelijoiden oikeustapauskilpailujen osallistumiskuluihin yhteensä 18.000 euroa.

Yhdistyksen paikallisosastot

Yhdistyksen paikallisosastot ovat itsenäisiä yhdistyksiä, jotka järjestävät jäsenilleen kokouksia, koulutustilaisuuksia ja opintomatkoja oikeustieteen eri aloilta. Pääyhdistys on tukenut taloudellisesti näitä tilaisuuksia maksamalla luennoitsijoiden palkkiot ja matkakulut, vuoden 2018 aikana yhteensä 3.400 euroa.

Paikallisosastojäsenet:

- Etelä-Karjalan Lakimiesyhdistys r.y., Lappeenranta (per. 1946, rek. 2000)
- Lahden Lakimiesyhdistys ry. (per. 1912, rek. 1920)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Hämeenlinnan osasto r.y. (per. 1946, rek. 1948)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Joensuun osasto r.y. (per. 1938, rek. 2000)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kainuun osasto ry, Kajaani (per. 1938, rek. 2000)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kala- ja Pyhäjokilaakson osasto, Ylivieska (per. 1994, rek. 1997)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Keski-Suomen osasto ry, Jyväskylä (per. 1937, rek. 2006)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kuopion osasto ry (per. Viipuri 1907, 1940, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kymenlaakson osasto ry., Kotka (per. 1946, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lapin osasto ry., Rovaniemi (per. 1947, rek. 2003)

- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Mikkelin osasto r.y. (per. 1935, rek. 2001)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Oulun osasto ry, (per. 1931, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Satakunnan osasto ry, Pori (per. ja rek. 1946)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Savonlinnan osasto (per. 1959, rek. 2012)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Tampereen osasto ry (per. ja rek. 1928)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Turun osasto (per. 1937, rek. 2006)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Vaasan osasto ry (per. 1946, rek. 1999)
- Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Ylä-Savon osasto ry, Iisalmi (per. 1996, rek. 1997)